

SARS-CoV-2 Aşı Geliştirme: Güncel Durum

Koronavirüs pandemisinin ortasında ve buna bağlı gelişen morbidite ve mortalite düşünüldüğünde koruyucu, uzun süreli immün cevap oluşturabilen güvenli ve etkili aşılar ihtiyaç vardır.

Dünya çapında 120' den fazla aşı adayı, inaktive edilmiş, zayıflatılmış canlı, viral vektörlü replikasyon ve replikasyonsuz, protein-peptid bazlı ve nükleik asit yaklaşımlarını içeren çeşitli prelinik, faz 1'den faz 3'e uzanan klinik denemelerde bulunmaktadır.

Aşılar hem bireysel koruma hem de toplum düzeyinde sürü bağışıklığının güvenli gelişimi için gerekli olacaktır.

ACTIV (COVID-19 Terapötik Müdahaleleri ve Aşıları Hızlandırma) gibi kamu-özel ortaklığının işbirlikçi çabaları, güvenli ve etkili aşı adaylarını olabildiğince hızlı ve verimli bir şekilde belirlenmesinin anahtarıdır. Bu makalede, 2019 koronavirüs hastalığını önlemek için yapılan aşı araştırmalarında major aşı yaklaşımları ve çözülmesi gereken meseleler gözden geçiriliyor.

Bu çalışma için, PubMed veri tabanı anahtar arama terimleri kullanılarak tüm yayınlar için 1963'ten 2020'ye kadar taranmıştır.

SARS-CoV-2 Vaccine Development: Current Status

Gregory A. Poland, MD; Inna G. Ovsyannikova, PhD;
2020 Mayo Foundation for Medical Education and Research
Mayo Clin Proc. 2020;95(10):2172-2188.

COVID-19 salgınının ortasında enflamatuvar bağırsak hastalığı:

Etki, yönetim stratejileri ve alınan dersler

SARS-CoV-2'nin neden olduğu mevcut COVID-19 salgını yaklaşık 188 ülkeyi etkiledi.

Şiddetli COVID-19 hastalarının yaygın olarak yaşlı ve hipertansiyon; diyabet; koroner arter hastalığı; kronik akciğer hastalığı; obezite ve kanser gibi komorbiditelerden muzdarip olduğu bilinmektedir.

Bununla birlikte, Enflamatuvar barsak hastalığı (EBH), dünya çapında 6,8 milyon insanı etkilemektedir ve bunların önemli bir kısmı bağışıklık sistemini baskılayıcı ilaçlarla tedavi edilmektedir. Bu nedenle, ilgili makalede COVID-19'un EBH hastaları üzerindeki etkisi ve buna duyarlılıkları konusunda devam eden endişeden bahsedilmektedir.

Bir EBH hastası COVID-19'a yakalanırsa, immünosupresif ilaçlara devam edip etmeyeceklerini veya enfeksiyon çözülene kadar mevcut tedaviyi nasıl yürüteceklerini belirlemek için EBH ile ilgili hekimleriyle hemen iletişime geçmeleri önemlidir.

Hasta, hekimler ve ileri sağlık hizmet sağlayıcıları da dahil olmak üzere tüm EBH camiasının hastalığı önleme stratejileri önermesi ve bu stratejilerin uygulamasına katkıda bulunması çok önemlidir.

SARS-CoV-2 virüsü hızla yayılırken, deneyimimiz ve EBH popülasyonu üzerindeki etkisine dair bildiklerimiz yakın gelecekte muhtemelen değişebilir.

Epidemiyolojik çalışmalara göre, şimdiye kadar SARS-CoV-2 ile enfekte olduğu bildirilen yaklaşık 1439 EBH hastası var. COVID-19'lu EBH hastasının yönetiminde dikkate alınması gereken birçok benzersiz zorluk ve bir o kadar da bilinmezlikler var. Bu açıdan her hastanın yönetiminin kişiselleştirilmesi gereklidir.

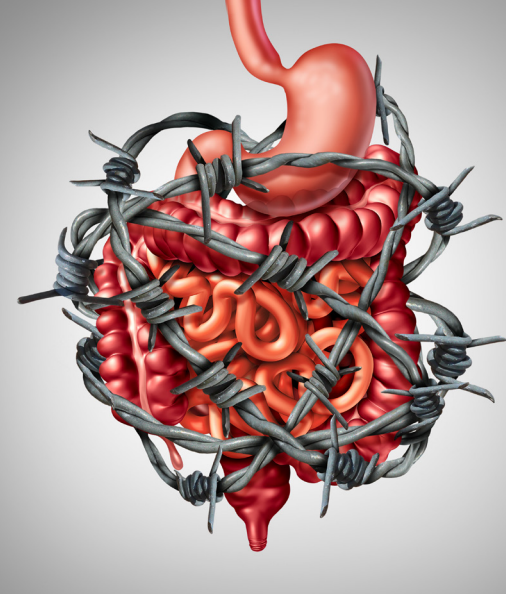
EBH camiası, hastaların EBH tedavisine ara vermemelerini şiddetle tavsiye etti.

Hastaların COVID-19 semptomları ortaya çıktığında veya EBH alevlendiğinde, tedavilerini tartışmak için önce EBH ile ilgili hekimlerine danışmaları şiddetle önerildi. Ek olarak, EBH hastalarına, enfeksiyon olasılığını en aza indirmek için, sosyal mesafeyi sıkı bir şekilde uygulamalarını teşvik eden bilgilendirmeler yapıldı.

Söz konusu makalede, tüm bu uygulamalarla birlikte, COVID-19 hızla yayıldıkça, deneyimimizin ve EBH popülasyonu üzerindeki etkisine dair bildiklerimizin yakın gelecekte değişebileceğine işaret edilmektedir.

Inflammatory bowel disease amid the COVID-19 pandemic: impact, management strategies, and lessons learned.

Gajendran M, et al. Ann Gastroenterol. 2020 Nov-Dec;33(6):591-602. doi: 10.20524/aag.2020.0547. PMID: 33162736.

COVID-19'a karşı halk sağlığı müdahalelerinin zararları

Koronavirüsün yayılmasını sınırlamaya yönelik müdahaleler, sistematik olarak dikkate alınması gereken bazı olumsuz sağlık etkilerini de beraberinde getiriyor. Toplum sağlığına yönelik sosyal mesafe ve tecrit tedbirleri gibi müdahalelerin istenmeyen olumsuz etkilerine dair kanıtlar her geçen gün artmaktadır.

Buna rağmen, halk sağlığı konusunda alınan kararların çok yönlü değerlendirildiğine ve sağlık üzerindeki zararlarının iyice tartışıldığına ilişkin halen çok az işaret var.

Makaleye göre, halk sağlığı müdahalelerinin zararlı sonuçları şu başlıklar altında sıralanabilir: Ekonomik teminat zararları; ekonomik zarardan kaynaklanan eşitsizlikler ve ölüm sayılarındaki artış; uzun dönemde sağlık üzerine olumsuz etkileri; hassas popülasyonlar üzerindeki olumsuz etki.

Her ne kadar covid-19'u kontrol etmeye yönelik önlemlerin olumsuz sonuçlarına dair kanıtlar artmaya devam etse de, **kamuoyunun bu konudaki bilgilendirilmesinin yetersiz olduğu görülüyor.** Bu belki de pandemi koşullarının zorluğunun bir yansımasıdır, ancak farklı yaklaşımların artılarını ve eksilerini anlamak için daha kapsayıcı bir yaklaşıma ihtiyaç olduğu da aşikardır.

Bugünkü bilgiler ışığında "sıfır covid" hedefi ne yazık ki gerçekçi veya sürdürülebilir görülmemektedir. Makalede bunun yerine, **SARS-CoV-2 ile mücadele için halk sağlığı stratejilerinin farklı bakış açılarından değerlendirilmesi; epidemiyologların, sağlık ekonomistlerinin, sosyal bilimcilerin, psikologların, tarihçilerin, etikçilerin ve diğerlerinin bu çabalara katkıda bulunması önerilmektedir.**

Harms of public health interventions against covid-19 must not be ignored.
Bavli I, et al. BMJ. 2020 Nov 2;371:m4074. doi: 10.1136/bmj.m4074. PMID: 33139247.

Harms of public health interventions against covid-19 must not be ignored.
Bavli I, et al. BMJ. 2020 Nov 2;371:m4074. doi: 10.1136/bmj.m4074. PMID: 33139247.

Abi n'olucak bu covid salgını? aşı çıkacak mı? Maske falan ne kadar koruyor? Kafamda deli sorular...

Onu bunu bilmem de maske mesafe hijyen şart. Hem çok taşıyıcı var diyorlar.

MASKE ARKASINDAN GÜLÜMSETECEK İLGİNÇ COVID-19 ÖNLEMLERİ

Pandemi hayatın kendisi olmaya başladıkça ilginç manzaralar da kaçınılmaz oluyor. İşte tüm dünyadan kısa kısa ilginç covid-19 önlemleri:

Polonya'da yurtdışı seyahati sonrası 14 günlük zorunlu karantinaya girecek olan bir adamı eşi eve almadı. Geceyi sokakta geçiren adam, bannacak yeri olmayanlara özel bir sağlık merkezine yerleştirildi.

İsrail'de, uzun sakalını kesmek istemeyen Ultra Ortodoks Yahudiler için **sakallarının sığacağı maskelerin üretimi** gündeme geldi.

Dünyanın her yerinde işitme engellilere özel, **ağız kısmı şeffaf maskeler** tasarlandı.

Güney Kore'de okullarda **her öğrenci masası için siperlikler** kullanılmaya başlandı.

Portakal ve soğan kabuklarından, pet şişeden, poşetten, kese kağıdından, hatta eski **antivirüs CD'lerinden bile maske yapıp takanlar oldu.**

Çin'in Hangzhou şehrindeki bir ilköğretim okulunda çocuklar, aralarındaki **sosyal mesafeyi 1 metrelik kanatlara sahip karton şapkalar** yaparak korudu.